

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-01-123S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
Управління капіталом підприємства		Enterprise capital management	
Шифр за ОП	ППс 12	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: master's (second)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of Knowledge Management and Administration	
Спеціальність Підприємництво та торгівля	076	Field of Study Business and Trade	
Освітня програма: Економіка підприємства		Degree Programme: Enterprise economics	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни *Управління капіталом підприємства* для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, які навчаються за освітньо-професійною програмою *Економіка підприємства, спеціальності 076 Підприємництво та торгівля*, галузі знань *07 Управління та адміністрування*. Рівне. НУВГП. 2023. 12 стор.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26518/>

Розробники силабусу: *Нікитенко Дмитро Валерійович, д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу*

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Протокол № 4 від "03" листопада 2023 року

Завідувач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу:
Кушнір Ніна Борисівна, к.е.н., професор.

Керівники освітньої програми:
Економіка підприємства – *Кузнєцова Т. В., к.е.н., професор*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 5 від "14" листопада 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Н.Е., д.е.н.,
професор

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	«Економіка підприємства»
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Рік навчання, семестр	1 рік навчання, семестр 1 (семестр 2 – заочна форма)
Кількість кредитів	3
Лекції (денна/ заочна):	14/2 год.
Практичні заняття (денна/заочна):	16/8 год.
Самостійна робота (денна/заочна):	60/80 год.
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська/англійська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
	Нікитенко Дмитро Валерійович доктор економічних наук професор професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Лектор	
Вікіситет	https://cutt.ly/YgJ2hU3
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-4989-0879

Канали комунікації

d.v.nikytenko@nuwm.edu.ua

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5048>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Мета та завдання

Мета: формування у здобувачів освіти прагматичного мислення з позиції власника бізнесу або інвестора, що в поєднанні з належною теоретичною та практичною підтримкою буде сприяти підвищенню ефективності управління капіталом підприємства.

Завдання:

- усвідомлення сутності поняття капітал підприємства;
- розуміння цілей оцінки вартості підприємства;
- розуміння причин розбіжності значень ринкової капіталізації та фундаментальної вартості підприємства;
- вивчення методичного інструментарію оцінки капіталу підприємства;
- вивчення системи та механізму управління вартістю підприємства;
- вміння практичного застосування різних методів дохідного підходу для оцінки капіталу підприємства.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5048>

Передумови вивчення (місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі)

Дисципліна основана на великій кількості базових понять та прийомів загальнотеоретичних і спеціальних дисциплін таких, як «Економіка підприємства», «Економічний аналіз», «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків», «Планування і контроль на підприємстві». Дисципліна є обов'язковою для вивчення наступних дисциплін: «Економічне управління підприємством», «Управління потенціалом підприємства», а також для підготовки кваліфікаційної роботи.

Компетентності

ЗК2 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК6 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних структур.
СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.
СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.
СК 9. Здатність і готовність здійснювати управління (спрямування) торговельно-посередницькими, ринковими та економічними процесами, а також процесами збору, аналізу та поширення інформації стосовно діяльності підприємства.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР05. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією, виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.

ПР06. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

ПР09. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної діяльності.

ПР10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л	і.р.	с.р.		л	п	л	і.р.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління капіталом												
Тема 1. Основи системного управління капіталом підприємства	12	2	2	-	-	8	12	1	-	-	-	10
Тема 2. Вартісна оцінка капіталу підприємства	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	9
Тема 3. Структура капіталу підприємства	12	2	2	-	-	8	12	-	1	-	-	9
Всього змістовий модуль 1	36	6	6	-	-	24	36	2	2	-	-	32
Змістовий модуль 2.												
Особливості управління складовими капіталу підприємства												
Тема 4. Управління активами підприємства	12	2/-	4/2	-	-	6	12	-	2	-	-	10
Тема 5. Управління грошовими активами	12	2/-	2/2	-	-	8	12	-	2	-	-	10
Тема 6. Управління власним та позиковим	10	2/-	2/1	-	-	6	10	-	1	-	-	9

капіталом підприємства												
Тема 7. Управління інвестиціями	12	2/-	2/1	-	-	8	12	-	1	-	-	11
Всього змістовий модуль 2	46	8	10	-	-	28	46	-	6	-	-	40
Всього модуль 1	82	14	16	-	-	52	82	2	8	-	-	72
МОДУЛЬ 2. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА												
ІНДЗ	8	-	-	-	8	-	8	-	-	-	8	-
Усього годин	90	14	16	-	8	52	90	2	8	-	8	72

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління капіталом

Тема 1. Основи системного управління капіталом підприємства

1. Капітал, його сутність та складові. Джерела формування капіталу.
2. Складові власного капіталу та їх вартість
3. Принципи і напрямки використання капіталу
4. Сутність та основні положення системи управління капіталом
5. Структурні елементи системи управління формуванням і функціонуванням капіталу

Тема 2. Вартісна оцінка капіталу підприємства

1. Економічний зміст вартості капіталу підприємства
2. Сутність вартісно-орієнтованого управління підприємством
3. Стандарти оцінної діяльності
4. Методичні засади оцінювання вартості підприємства

Тема 3. Структура капіталу підприємства

1. Сутність і моделі структури капіталу
2. Основи теорії Міллера – Модільяні
3. Управління структурою капіталу підприємства

Змістовий модуль 2.

Особливості управління складовими капіталу підприємства

Тема 4. Управління активами підприємства

1. Управління оборотними активами підприємства
2. Управління необоротними активами підприємства
3. Управління запасами підприємства.
4. Управління дебіторською заборгованістю

Тема 5. Управління грошовими активами

1. Економічна сутність грошового потоку підприємства і класифікація його видів.
2. Процес управління грошовими потоками підприємства.
3. Методи управління грошовими потоками підприємства
4. Основні види грошових активів та вплив на їх розмір в процесі управління капіталом підприємства

Тема 6. Управління власним та позиковим капіталом підприємства

1. Власний капітал підприємства: структура та джерела формування. Операційний аналіз в управлінні прибутком
2. Управління розподілом прибутку підприємства

3. Позичений капітал підприємства, його сутність та вартість.
 4. Необхідність і сутність визначення часової вартості грошей. Компаундирування та дисконтування

Тема 7. Управління інвестиціями

1. Зміст і завдання управління інвестиціями.
 2. Суть та основи управління реальними інвестиціями.
 3. Фінансові інвестиції, їх склад та джерела
 4. Інвестиційний портфель і його формування.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основи системного управління капіталом підприємства	2	
2	Вартісна оцінка капіталу підприємства	2	1
3	Структура капіталу підприємства	2	1
4	Управління активами підприємства	2	2
5	Управління грошовими активами	2	2
6	Управління власним та позиковим капіталом підприємства	2	1
7	Управління інвестиціями	2	1
	Разом	14	8

Форми та методи навчання

Методи навчання:

- 1) демонстрація;
- 2) творчий метод;
- 3) проблемно-пошуковий метод;
- 4) case study /аналіз ситуації;

Технології навчання:

- навчальні ігри;
- аналіз конкретних ситуацій;
- прикладні вправи;
- навчання на основі досвіду;
- інформаційно-комунікаційні технології.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно у повному обсязі та вчасно виконати завдання як усні, так і письмові, які розміщені на платформі MOODLE, здати модульний контроль. Викладач проводить оцінювання здобувачів вищої освіти шляхом усного опитування, тестування та письмових завдань. За вчасне та якісне виконання завдань здобувач отримує такі обов'язкові бали:

Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання		
Змістовий модуль 1.		

Основи системного управління капіталом підприємства	5	Тестування
Вартісна оцінка капіталу підприємства	5	Тестування
Структура капіталу підприємства	10	Тестування
Управління активами підприємства	10	Тестування
Управління грошовими активами	10	Тестування
Управління власним та позиковим капіталом підприємства	10	Тестування
Управління інвестиціями	10	Тестування
Усього поточна складова оцінювання:	60	
2. Підсумкова складова оцінювання		
2.1. Модульний контроль №1	20	Тести
2.2. Модульний контроль №2	20	Тести
Усього підсумкова складова оцінювання:	40	
Разом:	100	
<p>Здобувачі можуть отримати додаткові бали за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання індивідуального навчально-дослідного завдання, яке складається з трьох частин (0-15 балів); - участь в олімпіадах, конференціях та інших освітньо-наукових заходах за темами курсу. Тему дослідницької роботи можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем; - конкретні пропозиції по удосконаленню змісту навчальної дисципліни. <p>Модульний контроль проходить у вигляді тестування. У тесті 26 запитань різного рівня складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бали (10 балів), рівень 2 – 5 запитань по 1 балу (5 балів), рівень 3 – 1 завдання по 5 балів (5 балів). Усього 20 балів.</p>		

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література:

1. Бережницька У. Б. Капітал підприємства: формування та використання: практикум. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 77 с.
2. Бланк І.А. Управління активами і капіталом підприємства. Київ: Ельга, 2013. 446 с.
3. Управління вартістю підприємства: Навчальний посібник. [Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О.]. Одеса: ОНЕУ, 2016. 207 с.
4. Управління вартістю підприємства. Практикум. [Лановська, Г. І., Багацька К.В., Касьянова А.О.]. К.: КНТЕУ, 2020. 28 с.
5. Управління капіталом підприємства: Навч. посіб. [Швиданенко Г. О., Шевчук Н. В.]. К.: КНЕУ, 2006. 440 с.
6. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.]. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.
7. Robert Alan Hill. Working Capital Management: Theory and Strategy. 1st edition. 2013.

Додаткова література:

1. Воронін А.В. Системний підхід до управління вартістю підприємства / А.В. Воронін // Економіка і організація управління. 2016. № 3(23). С. 148–155.
2. Єпіфанова І. Ю., Супрун В. В. Особливості управління капіталом підприємств легкої промисловості. Вісник Хмельницького національного університету. 2020. №5. С. 74-78.

3. Ілляшенко С. М., Голишева Є. О., Колодка А. В. Управління інтелектуальним капіталом підприємства: монографія. Суми: ТОВ «Триторія», 2017. 360 с.

4. Juita-Elena Yusuf, Arwiphawee Srithongrung. 2017. Capital management: Advancing theory and practice. Journal of Public Budgeting. DOI: 10.1108/JPBAFM-29-02-2017-B002

Освітні платформи:

Coursera (<https://www.coursera.org>):

- Understanding financial markets

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання:

- індивідуальних завдань дослідницького характеру;
- участь у ділових іграх;
- участь в організації та проведення соціальних опитувань по тематиці навчальної дисципліни;
- участь у конкурсах студентських наукових робіт ("Наука очима молоді", першому та другому етапах Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт тощо).

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Адаптивність та гнучкість у прийнятті рішень, навички нестереотипного мислення, наполегливість, допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, аналітичні навички, формування власної думки, здатність до комплексного вирішення проблеми.

Дедлайни та перескладання

Оголошення щодо дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5048>

Перескладання поточних контрольних робіт можливе під час консультації.

Складання модулів відбувається відповідно до графіку.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnootsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно

відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно на Prometheus, Coursera, edEx, FutureLearn та інших платформах опановувати матеріал в межах курсу «Управління капіталом підприємства». При цьому важливо, щоб компетентності та результати навчання, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними результатами навчання з даної навчальної дисципліни та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці **ЯКІСТЬ ОСВІТИ** сайту НУВГП – <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою.

Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП:

<https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo/dokumenty>

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття будуть відбуватися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet згідно із розкладом занять.

Консультації будуть проводитися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet за кодом у домовлений час зі студентами.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Здобувач має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

За об'єктивних причин пропуску занять студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE

URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1374>

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання окремих питань можуть бути залучені практики та фахівці в рамках академічної мобільності.

Автор
Професор кафедри економіки
підприємства і міжнародного бізнесу

Дмитро НІКИТЕНКО

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1492 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00